

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2020/466 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 30ής Μαρτίου 2020

σχετικά με προσωρινά μέτρα για τον περιορισμό των κινδύνων για την υγεία των ανθρώπων, των ζώων και των φυτών και την καλή μεταχείριση των ζώων κατά τη διάρκεια ορισμένων σοβαρών διαταράξεων στα συστήματα ελέγχων των κρατών μελών λόγω της νόσου που προκαλείται από τον κοροναϊό (COVID-19)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/625 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2017, για τους επίσημους ελέγχους και τις άλλες επίσημες δραστηριότητες που διενεργούνται με σκοπό την εξασφάλιση της εφαρμογής της νομοθεσίας για τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές και των κανόνων για την υγεία και την καλή μεταχείριση των ζώων, την υγεία των φυτών και τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, για την τροποποίηση των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 999/2001, (ΕΚ) αριθ. 396/2005, (ΕΚ) αριθ. 1069/2009, (ΕΚ) αριθ. 1107/2009, (ΕΕ) αριθ. 1151/2012, (ΕΕ) αριθ. 652/2014, (ΕΕ) 2016/429 και (ΕΕ) 2016/2031, των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1/2005 και (ΕΚ) αριθ. 1099/2009 και των οδηγιών του Συμβουλίου 98/58/ΕΚ, 1999/74/ΕΚ, 2007/43/ΕΚ, 2008/119/ΕΚ και 2008/120/ΕΚ και για την κατάργηση των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 854/2004 και (ΕΚ) αριθ. 882/2004, των οδηγιών του Συμβουλίου 89/608/ΕΟΚ, 89/662/ΕΟΚ, 90/425/ΕΟΚ, 91/496/ΕΟΚ, 96/23/ΕΚ, 96/93/ΕΚ και 97/78/ΕΚ και της απόφασης 92/438/ΕΟΚ του Συμβουλίου (κανονισμός για τους επίσημους ελέγχους⁽¹⁾), και ιδίως το άρθρο 141 παράγραφος 1,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2017/625 θεσπίζει κανόνες, μεταξύ άλλων, για τη διενέργεια επίσημων ελέγχων και άλλων επίσημων δραστηριοτήτων από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών. Επίσης, εξουσιοδοτεί την Επιτροπή να θεσπίζει, με εκτελεστική πράξη, τα κατάλληλα προσωρινά μέτρα που απαιτούνται για τον περιορισμό, μεταξύ άλλων, των κινδύνων για την υγεία των ανθρώπων, των ζώων και των φυτών και την καλή μεταχείριση των ζώων, εάν διαθέτει αποδείξεις για την ύπαρξη σοβαρής διατάραξης στο σύστημα ελέγχων ενός κράτους μέλους.
- (2) Η εξελισσόμενη κρίση που συνδέεται με τη νόσο που προκαλείται από τον κοροναϊό (COVID-19) αποτελεί μια πρωτοφανή και άνευ προηγουμένου πρόκληση για την ικανότητα των κρατών μελών να διενεργούν όλους τους επίσημους ελέγχους και τις άλλες επίσημες δραστηριότητες σύμφωνα με τη νομοθεσία της ΕΕ.
- (3) Στην ανακοίνωση με τίτλο «Κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με τα μέτρα διαχείρισης των συνόρων για την προστασία της υγείας και τη διασφάλιση της διαθεσιμότητας εμπορευμάτων και βασικών υπηρεσιών»⁽²⁾, η Επιτροπή τονίζει ότι στην παρούσα κατάσταση δεν θα πρέπει να επηρεαστεί η ομαλή λειτουργία της ενιαίας αγοράς. Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα πρέπει να συνεχίσουν να διασφαλίζουν την κυκλοφορία των εμπορευμάτων.
- (4) Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/625, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να δημιουργήσουν σύστημα ελέγχων, το οποίο να περιλαμβάνει τις αρμόδιες αρχές που έχουν οριστεί για τη διενέργεια επίσημων ελέγχων και άλλων επίσημων δραστηριοτήτων. Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχείο ε) του εν λόγω κανονισμού, οι αρμόδιες αρχές πρέπει να διαθέτουν ή να έχουν πρόσβαση σε επαρκή αριθμό κατάλληλα ειδικευμένων και έμπειρων υπαλλήλων για την αποτελεσματική και αποδοτική διενέργεια των επίσημων ελέγχων και των άλλων επίσημων δραστηριοτήτων.
- (5) Κατά τη διάρκεια της εξελισσόμενης κρίσης που συνδέεται με τη νόσο COVID-19, τα κράτη μέλη έχουν επιβάλει σημαντικούς περιορισμούς στις μετακινήσεις του πληθυσμού τους, προκειμένου να προστατεύσουν την ανθρώπινη υγεία.
- (6) Ορισμένα κράτη μέλη ενημέρωσαν την Επιτροπή ότι, εξαιτίας τέτοιων περιορισμών στις μετακινήσεις, η ικανότητά τους να διαθέτουν κατάλληλο προσωπικό για τους επίσημους ελέγχους και τις άλλες επίσημες δραστηριότητες, όπως απαιτείται από τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/625, έχει επηρεαστεί σημαντικά.

⁽¹⁾ ΕΕ L 95 της 7.4.2017, σ. 1.

⁽²⁾ C(2020) 1753 final, της 16ης Μαρτίου 2020.

- (7) Ορισμένα κράτη μέλη ενημέρωσαν την Επιτροπή ότι αντιμετωπίζουν δυσκολίες όσον αφορά συγκεκριμένα τη διενέργεια επίσημων ελέγχων και άλλων επίσημων δραστηριοτήτων που απαιτούν τη φυσική παρουσία ελεγκτικού προσωπικού. Ειδικότερα, προκύπτουν δυσκολίες όσον αφορά την κλινική εξέταση των ζώων, ορισμένους ελέγχους σε προϊόντα ζωικής προέλευσης, φυτά και φυτικά προϊόντα και σε τρόφιμα και ζωοτροφές μη ζωικής προέλευσης, καθώς και όσον αφορά τις εξετάσεις δειγμάτων σε επίσημα εργαστήρια που ορίζονται από τα κράτη μέλη.
- (8) Σύμφωνα με τη νομοθεσία της ΕΕ που ρυθμίζει το εμπόριο ζώντων ζώων και ζωικού αναπαραγωγικού υλικού εντός της ενιαίας αγοράς, και ιδίως τις οδηγίες του Συμβουλίου 64/432/ΕΟΚ ⁽³⁾, 88/407/ΕΟΚ ⁽⁴⁾, 89/556/ΕΟΚ ⁽⁵⁾, 90/429/ΕΟΚ ⁽⁶⁾, 91/68/ΕΟΚ ⁽⁷⁾, 92/65/ΕΟΚ ⁽⁸⁾, 2006/88/ΕΚ ⁽⁹⁾, 2009/156/ΕΚ ⁽¹⁰⁾ και 2009/158/ΕΚ ⁽¹¹⁾, τα φορτία ζώων και ζωικού αναπαραγωγικού υλικού πρέπει να συνοδεύονται από πρωτότυπο υγειονομικό πιστοποιητικό σε κάθε μετακίνησή τους μεταξύ κρατών μελών.
- (9) Ορισμένα κράτη μέλη έχουν ενημερώσει επίσης την Επιτροπή ότι οι επίσημοι έλεγχοι και οι άλλες επίσημες δραστηριότητες που καταλήγουν στην υπογραφή και την έκδοση των πρωτότυπων έντυπων επίσημων πιστοποιητικών και επίσημων βεβαιώσεων, που πρέπει να συνοδεύουν τα φορτία ζώων και ζωικού αναπαραγωγικού υλικού τα οποία μετακινούνται μεταξύ των κρατών μελών ή εισέρχονται στην Ένωση, δεν μπορούν επί του παρόντος να εκτελούνται όπως ορίζει η νομοθεσία της ΕΕ.
- (10) Ως εκ τούτου, θα πρέπει να επιτραπεί προσωρινά μια εναλλακτική δυνατότητα αντί της προσκόμισης πρωτότυπων έντυπων επίσημων πιστοποιητικών και επίσημων βεβαιώσεων, λαμβανομένης υπόψη της χρήσης του συστήματος ελέγχου και πραγματογνωμοσύνης στις συναλλαγές (TRACES) από τους εγγεγραμμένους χρήστες, όπως αναφέρεται στον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2019/1715 της Επιτροπής ⁽¹²⁾, και του γεγονότος ότι είναι προς το παρόν αδύνατη η έκδοση ηλεκτρονικών πιστοποιητικών από το TRACES σύμφωνα με τον εν λόγω εκτελεστικό κανονισμό. Η εν λόγω εναλλακτική δυνατότητα θα πρέπει να παρέχεται με την επιφύλαξη της υποχρέωσης των υπευθύνων επιχειρήσεων, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/625, να προσκομίζουν πρωτότυπα έγγραφα όποτε αυτό είναι τεχνικά εφικτό.
- (11) Εξαιτίας αυτών των ιδιαίτερων περιστάσεων, θα πρέπει να ληφθούν μέτρα για την αποφυγή σοβαρών κινδύνων για την υγεία του προσωπικού των αρμόδιων αρχών χωρίς υποβάθμιση της ικανότητας πρόληψης των κινδύνων για την υγεία των ανθρώπων, των ζώων και των φυτών, οι οποίοι προκύπτουν από ζώα, φυτά και τα προϊόντα αυτών, και χωρίς υποβάθμιση της ικανότητας πρόληψης των κινδύνων για την καλή μεταχείριση των ζώων. Ταυτόχρονα, θα πρέπει να διασφαλίζεται η ορθή λειτουργία της ενιαίας αγοράς, με βάση τη νομοθεσία της Ένωσης για την αγροδιατροφική αλυσίδα.
- (12) Τα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν σοβαρές δυσχέρειες στη λειτουργία των υφιστάμενων συστημάτων ελέγχων θα πρέπει επομένως να έχουν τη δυνατότητα να εφαρμόζουν τα προσωρινά μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, στον βαθμό που χρειάζεται για την αντιμετώπιση των σοβαρών διαταράξεων των συστημάτων ελέγχων τους. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την αποκατάσταση των σοβαρών διαταράξεων των συστημάτων ελέγχων τους το συντομότερο δυνατόν.
- (13) Τα κράτη μέλη που εφαρμόζουν τα προσωρινά μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να ενημερώνουν την Επιτροπή και τα άλλα κράτη μέλη σχετικά με το γεγονός αυτό και σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνονται για την αποκατάσταση των δυσχερειών στη διενέργεια των επίσημων ελέγχων και των άλλων επίσημων δραστηριοτήτων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/625.

⁽³⁾ Οδηγία 64/432/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 1964, περί προβλημάτων υγειονομικού ελέγχου στον τομέα των ενδοκοινοτικών συναλλαγών βοοειδών και χοιροειδών (ΕΕ L 21 της 29.7.1964, σ. 1977/64).

⁽⁴⁾ Οδηγία 88/407/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1988, για τον καθορισμό των απαιτήσεων υγειονομικού ελέγχου που ισχύουν στις ενδοκοινοτικές συναλλαγές και στις εισαγωγές κατεψυγμένου σπέρματος βοοειδών (ΕΕ L 194 της 22.7.1988, σ. 10).

⁽⁵⁾ Οδηγία 89/556/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 25ης Σεπτεμβρίου 1989, για τον καθορισμό των υγειονομικών όρων που διέπουν το ενδοκοινοτικό εμπόριο και τις εισαγωγές εμβρύων κατοικίδιων βοοειδών (ΕΕ L 302 της 19.10.1989, σ. 1).

⁽⁶⁾ Οδηγία 90/429/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 1990, για τον καθορισμό των απαιτήσεων υγειονομικού ελέγχου που ισχύουν στο ενδοκοινοτικό εμπόριο και στις εισαγωγές σπέρματος χοίρων (ΕΕ L 224 της 18.8.1990, σ. 62).

⁽⁷⁾ Οδηγία 91/68/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 1991, σχετικά με το καθεστώς υγειονομικού ελέγχου που διέπει το ενδοκοινοτικό εμπόριο αιγοπροβάτων (ΕΕ L 46 της 19.2.1991, σ. 19).

⁽⁸⁾ Οδηγία 92/65/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 1992, που καθορίζει τους όρους υγειονομικού ελέγχου που διέπουν το εμπόριο και τις εισαγωγές στην Κοινότητα ζώων, σπέρματος, ωαρίων και εμβρύων που δεν υπόκεινται, όσον αφορά τους όρους υγειονομικού ελέγχου, στις ειδικές κοινοτικές ρυθμίσεις που αναφέρονται στο τμήμα Ι του παραρτήματος Α της οδηγίας 90/425/ΕΟΚ (ΕΕ L 268 της 14.9.1992, σ. 54).

⁽⁹⁾ Οδηγία 2006/88/ΕΚ του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 2006, σχετικά με τις απαιτήσεις υγειονομικού ελέγχου για τα ζώα υδατοκαλλιέργειας και τα προϊόντα τους και σχετικά με την πρόληψη και την καταπολέμηση ορισμένων ασθενειών των υδρόβιων ζώων (ΕΕ L 328 της 24.11.2006, σ. 14).

⁽¹⁰⁾ Οδηγία 2009/156/ΕΚ του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, σχετικά με τους όρους υγειονομικού ελέγχου που διέπουν τη διακίνηση των ιπποειδών και τις εισαγωγές ιπποειδών προέλευσης τρίτων χωρών (ΕΕ L 192 της 23.7.2010, σ. 1).

⁽¹¹⁾ Οδηγία του Συμβουλίου 2009/158/ΕΚ, της 30ής Νοεμβρίου 2009, σχετικά με τους όρους υγειονομικού ελέγχου που διέπουν τις ενδοκοινοτικές συναλλαγές και τις εισαγωγές πουλερικών και αυγών για επώαση από τρίτες χώρες (ΕΕ L 343 της 22.12.2009, σ. 74).

⁽¹²⁾ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2019/1715 της Επιτροπής, της 30ής Σεπτεμβρίου 2019, για τη θέσπιση κανόνων σχετικά με τη λειτουργία του συστήματος διαχείρισης πληροφοριών για τους επίσημους ελέγχους και των συστατικών μερών του συστήματος αυτού (κανονισμός IMSOC) (ΕΕ L 261 της 14.10.2019, σ. 37).

- (14) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να ισχύει για δύο μήνες, προκειμένου να διευκολυνθεί ο προγραμματισμός και η διενέργεια των επίσημων ελέγχων και άλλων επίσημων δραστηριοτήτων κατά τη διάρκεια της κρίσης που συνδέεται με τη νόσο COVID-19. Βάσει των πληροφοριών που λαμβάνονται από ορισμένα κράτη μέλη, οι οποίες υποδεικνύουν ότι τα προσωρινά μέτρα θα πρέπει να θεσπιστούν αμέσως, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να αρχίσει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του.
- (15) Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό είναι σύμφωνα με τη γνώμη της μόνιμης επιτροπής φυτών, ζώων, τροφίμων και ζωοτροφών,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Ο παρών κανονισμός θεσπίζει προσωρινά μέτρα αναγκαία για τον περιορισμό εκτεταμένων κινδύνων για την υγεία των ανθρώπων, των ζώων και των φυτών και την καλή μεταχείριση των ζώων, προκειμένου να αντιμετωπιστούν σοβαρές διαταράξεις στη λειτουργία των συστημάτων ελέγχων των κρατών μελών εξαιτίας της κρίσης που συνδέεται με τη νόσο COVID-19.

Άρθρο 2

Τα κράτη μέλη που επιθυμούν να εφαρμόσουν τα προσωρινά μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό ενημερώνουν την Επιτροπή και τα άλλα κράτη μέλη σχετικά με το γεγονός αυτό και σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνονται για την αποκατάσταση των δυσχερειών που αντιμετωπίζουν στη διενέργεια των επίσημων ελέγχων και των άλλων επίσημων δραστηριοτήτων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/625.

Άρθρο 3

Επίσημοι έλεγχοι και άλλες επίσημες δραστηριότητες μπορούν να διενεργούνται κατ' εξαίρεση από ένα ή περισσότερα φυσικά πρόσωπα που έχουν λάβει ειδική άδεια από την αρμόδια αρχή βάσει των προσόντων, της κατάρτισης και της πρακτικής εμπειρίας τους, τα οποία διατηρούν επαφή με την αρμόδια αρχή μέσω οποιουδήποτε διαθέσιμου μέσου επικοινωνίας και τα οποία υποχρεούνται να ακολουθούν τις οδηγίες της αρμόδιας αρχής για τη διενέργεια τέτοιων επίσημων ελέγχων και άλλων επίσημων δραστηριοτήτων. Τα εν λόγω πρόσωπα ενεργούν με αμεροληψία και δεν υπόκεινται σε καμία σύγκρουση συμφερόντων όσον αφορά τους επίσημους ελέγχους και τις άλλες επίσημες δραστηριότητες που διενεργούν.

Άρθρο 4

Οι επίσημοι έλεγχοι και οι άλλες επίσημες δραστηριότητες σχετικά με τα επίσημα πιστοποιητικά και τις επίσημες βεβαιώσεις μπορούν κατ' εξαίρεση να διενεργούνται μέσω επίσημου ελέγχου που εκτελείται σε ηλεκτρονικό αντίγραφο του πρωτοτύπου των εν λόγω πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων ή σε ηλεκτρονική μορφή του πιστοποιητικού ή της βεβαίωσης που παράγεται και υποβάλλεται στο σύστημα TRACES, υπό την προϋπόθεση ότι ο υπεύθυνος για την προσκόμιση του επίσημου πιστοποιητικού ή της επίσημης βεβαίωσης υποβάλλει στην αρμόδια αρχή δήλωση με την οποία βεβαιώνει ότι το πρωτότυπο του επίσημου πιστοποιητικού ή της επίσημης βεβαίωσης θα προσκομιστεί μόλις αυτό καταστεί τεχνικώς εφικτό. Κατά τη διενέργεια τέτοιων επίσημων ελέγχων και άλλων επίσημων δραστηριοτήτων, η αρμόδια αρχή λαμβάνει υπόψη τον κίνδυνο μη συμμόρφωσης των ζώων και αγαθών που αυτοί/αυτές αφορούν, καθώς και το ιστορικό των υπευθύνων επιχειρήσεων όσον αφορά το αποτέλεσμα των επίσημων ελέγχων στους οποίους αυτοί έχουν υποβληθεί και τη συμμόρφωσή τους με τους κανόνες που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/625.

Άρθρο 5

Επίσημοι έλεγχοι και άλλες επίσημες δραστηριότητες μπορούν κατ' εξαίρεση να πραγματοποιούνται:

- α) όσον αφορά αναλύσεις, δοκιμές ή διαγνώσεις που πρέπει να διενεργούνται από επίσημα εργαστήρια, από οποιοδήποτε εργαστήριο ορίζεται για τον σκοπό αυτό από την αρμόδια αρχή σε προσωρινή βάση·
- β) σε περίπτωση φυσικής συνάντησης με υπεύθυνους επιχειρήσεων και το προσωπικό τους στο πλαίσιο των μεθόδων και τεχνικών επίσημων ελέγχων που αναφέρονται στο άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/625, μέσω των διαθέσιμων μέσων επικοινωνίας εξ αποστάσεως.

Άρθρο 6

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.
Εφαρμόζεται έως την 1η Ιουνίου 2020.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 30 Μαρτίου 2020.

Για την Επιτροπή
Η Πρόεδρος
Ursula VON DER LEYEN
